

habere feudum ex mero beneficio ipsius vasalli acquirantis, & hoc five hujusmodi feudum ex tenore investiture sit hereditarium, five ex pacto, & providentia, merito non potest repudiare ejus hereditatem, & feudum retinere.

2 Aut est feudum antiquum, sed mere, & simpliciter hereditarium, & pariter dicendum est, quod non poterit neque filius, neque agnatus hereditatem repudiare, & retinere feudum, quia de hujusmodi feudo idem judicatur, quod de ceteris alodialibus bonis vasalli, ut supra saepius dixi.

Aut est feudum antiquum informis, scilicet receptum simpliciter, nulla facta mentione filiorum, neque haredum, & hoc casu dicendum est, quod habeat locum distinctio d. cap. ut scilicet filius non possit retinere tale feudum, & repudiare hereditatem, agnatus autem possit. Et ita ab omnibus receptum esse attestatur Didac. lib. 2. resolutionum cap. 17. post num. 4. vers. Primum simpliciter, & intellexi alias in Senatu conclusum fuisse, dispositionem illius e. non habere locum nisi in hujusmodi feudo informi, & ita tenendo cessarent fere omnes difficultates in hoc articulo per Doct. excitatae.

Aut vero feudum antiquum est mixtum, scilicet hereditarium, & ex pacto, & providentia, puta, quia est concessum pro se, & haredibus, vel pro se, & filiis, & haredibus. Et hoc casu videtur, quod non possit habere locum dispositio d. cap. Nam hujusmodi feudum five sit filius, five sit agnatus, non potest habere nisi etiam sit hares, nam utraque qualitas requiritur, ut dixi supra in d. quest. 9. vers. Quandoque & tertio. Et propterea Andr. de Ifern. in d. cap. 1. tenuit, quod dispositio illius text. procedat etiam in feudo non hereditario, & sic absolute ex pacto, & providentia, ut scilicet filius non possit illud retinere, repudiata hereditate patris. Et hanc opinionem dicit esse communem Curt. jun. conf. 28. n. 29. Brun. conf. 24. in prin. Didac. lib. 3. resol. cap. 18. post n. 4. ubi etiam vers. 2. subdit, quod Sal. & Imol. in locis, de quibus paulo post mentionem faciam, falso testantur communem opin. in contrarium. Bald. autem in d. c. nu. 8. tenet contrarium, scilicet, quod imo dispositio illius e. solummodo locum habeat in feudo hereditario vel simpliciter recepto, non autem in feudo absolute ex pacto, & providentia. Et dicit Salic. in l. 2. num. 5. in fin. C. de lib. & eorum liber. quod ita se habet communis opin. Idem dicit Imol. in c. ex parte, nu. 29. de feud. quem refert, & sequitur Jac. de feud. in verb. Ita quod ipsi investiti, nu. 2. Et hanc ego sequor tanquam veriore. Neque obstat fundamentum tenentium contrarium, quia scilicet (ut ipsi dicunt) aliter intelligendo, dispositio illius e. esset elusoria. Ex quo in feudo hereditario, five sit filius, five sit agnatus, semper requiritur, quod sit hares, ad hoc ut possit habere feudum, quia licet verum sit, quod in tali feudo requiratur, quod volens succedere sit etiam hares, non tamen est verum, quod requiratur volentem in tali feudo succedere, esse haredem vasalli ultimo loco defuncti, sed sufficit, quod sit hares primi acquirantis, ut dixi in d. q. 9. (b) vers. Sed quero, & sic dispositio illius e. operabitur, quod in tali feudo pro se, & filiis, & haredibus recepto, quod est hereditarium, & ex pacto & providentia filius non poterit repudiare hereditatem paternam, & retinere feudum. Agnatus autem poterit retinere feudum, & repudiare hereditatem vasalli ultimo loco defuncti, modo alias possit ex aliqua parte esse hares primi acquirantis. Et hanc nota in practica, quia ista est notabilis, & quotidiana questio.

(a) Retinere feudum, & repudiare hereditatem. An + & quatenus filius, vel agnatus repudiare possit hereditatem vasalli defuncti, & retinere feudum, post Clarum nostrum, & plures alios, diligenter exponunt Joan. Borcholt. in Comment. in consuet. feudor. c. 7. par. 2. n. 94. Hartman. Pilloris lib. 2. q. 2. Herman. Valtejus lib. 1. de feud. c. 9. n. 114. Alexand. Trentacinquus var. resol. lib. 3. resol. 1. de feud. Henricus a Rosenthal. in tract. juris feud. c. 7. concl. 20. cum seq. & D. Collega Bocerus in tract. de jure succedendi feud. c. ult. q. 1. HARP. (b) Dicitur quest. 9. ubi dixi remissive. GIACH.

QUESTIO LXXVII.

SUMMARI.

EX CLARO.

- 1 Jus accrescendi an habeat locum in feudis.
2 Et an in feudis concessis ab Imperatore.
3 Et quid si concessa sint pluribus in solidum.
4 Et quid in feudis concessis ab aliis Principibus.
5 Et quid in feudis antiquis.
6 Et quid si in divisionibus totum feudum obvenit uni ex fratribus, qui deinde deceaserit sine liberis, an accrescat alteri fratri.

Ex Additionibus.

- 1 An, & quatenus jus accrescendi in feudis locum habeat, remissive.

Quero, an in successione feudorum locum (a) habeat jus accrescendi? Hanc est quotidiana questio, & valde utilis. Pro cuius resolutione fac regulam quod in successione feudorum non habeat locum (b) jus accrescendi. Ita probat text. in cap. 1. §. & quia videmus, vers. Sin autem unus, de his, qui feudum dare poss. & hanc est communis conclusio, ut attestatur Curt. jun. de feudis, in 2. parte principalis, circa finem in 3. dubitatione principalis, circa materiam acquisitionis feudis. Nam feudum est contractus, ut dixi supra q. 6. In contractibus autem non est locus juri accrescendi, ut dixi supra lib. 3. §. jus accrescendi.

Scias tamen in primis, quod secundum aliquos haec conclusio non habet locum in feudo concessio ab Imperatore. Nam in eo multo tenent, quod habeat locum jus accrescendi. Et haec limitatio per eos colligi videtur ex text. in l. unica, C. si liberalli Imper. socius, li. 10. ubi Imperat. generaliter statuit, quod si quis ex his, quibus communiter aliquid ab eo donatum est, nullo haredis relicto deceaserit, ad consortem potius, quam ad personam aliam pars decedentis perveniat: de quo text. dixi in d. §. jus accrescendi. Sed punctus est videre, an dispositio d. l. unica. quae simpliciter loquitur de donationibus Imperatoris, habeat locum etiam in feudis, quae communiter a principe aliquibus concessa sunt. Et in hoc varie sunt opin. Doctorum. Nam Bald. in l. unica, num. 15. ff. de cad. toll. tenet, quod sic: & hanc opin. dicit esse communem Jas. in l. si mihi, & Titio, n. 6. de verb. oblig. & conf. 17. col. 6. vers. Et tenendo, lib. 4. & conf. 136. n. 4. eodem vol. Curt. jun. in d. 3. dubitat. Grat. conf. 4. n. 14. lib. 1. Socin. jun. conf. 73. nu. 22. & seq. lib. 1. Contrariam tamen sententiam, quod scilicet etiam in feudo a principe pluribus simul concessio non habeat locum jus accrescendi, tenuit Cyn. in l. unica, circa fin. C. quando non pet. part. quem multi sequuntur, quos rececit Molyn. in Apost. ad Alex. conf. 30. sub n. 8. lib. 1. affirmans, quod imo quicquid dixerint alii, haec est crebrior opin.

Sed

3 Sed certe credo, quod prima (c) opin. sit magis communis, & etiam verior, quod scilicet in feudis a principe simul concessis habeat locum jus accrescendi. Cum enim in aliis concessionibus Principum ita reperitur cautum de jure communi, illi standum est etiam in feudis, ex quo expresse non reperitur jure feudorum dispositum in contrarium. Quia tamen questio non est sine difficultate, ad evitandas opin. aliquando consuli, quod in investitura apponerentur illa verba, cullibet eorum in solidum. Ubique enim investitura concessa est duobus, & univocis vel cullibet eorum, eo casu proculdubio uno deficiente, alter habebit totum. Ita decidit Bald. in c. 1. §. 1. n. 4. de success. feud. & est comm. conclusio, quae non habet contradicentem, ut ait Curt. sen. conf. 49. n. 54. quem refert Bello conf. 20. n. 3. & dicit Sigil. conf. 15. feud. nu. 4. quod ita praecedens conclusio ab omnibus Doct. limitatur.

Et haec quidem conclusio satis de plano procedere videtur in feudo concessio ab Imper. de quo loquitur text. in d. l. unica, Cod. de liberali Imper. ut scilicet in eo locum habeat jus accrescendi. Sed quid si fuerit concessum ab aliis Principibus? Resp. quod idem dicendum est etiam in feudo concessio a Regibus, secundum Bald. in l. 1. n. 2. de duob. fratrib. & Ca. investit. & etiam ab aliis Principibus non recognoscens superiorem. Et quod dispositio d. l. unica. procedat in quocunque Principe, qui superiorem non recognoscit, dicit esse communem sententiam Curt. sen. in d. conf. 49. post n. 50. vers. Modo sic. Et ita etiam communiter teneri attestatur Socin. jun. in d. conf. 73. n. 7. & hanc opin. mihi placet, quia quilibet princeps non recognoscens superiorem habet in suo dominio idem jus, quod habet Imperator in toto orbe, ut dixi supra lib. 2. §. principes.

Quando autem quis dicatur sine haredede decedere ad hoc, ut in feudo sit locus dispositioni d. l. unica, dixi in d. §. jus accrescendi.

Secundo principaliter scias, quod ista conclusio quae habet, quod in feudis non habet locum jus accrescendi, est intelligenda, ut procedat in feudo novo. Nam in tali feudo verum est, quod non habeat locum jus accrescendi. Et ista est communis regula, ut ait Paris. conf. 16. n. 2. lib. 4. Grat. in d. conf. 4. n. 51. lib. 1. Sed quando feudum est antiquum, tunc inter descendentes a primo acquirente procedit successio, non quidem ex jure accrescendi, sed ex jure investiturae paternae. Ita colligitur ex text. in c. 1. ubi gl. in verb. Patris, vel avi. de feud. March. & est comm. opi. ut dicit Alex. conf. 21. n. 5. lib. 5.

Sed pone: duo fratres successerunt in feudo paterno, & in divisionibus tale feudum obvenit totum uni ex eis qui deinde deceffit sine liberis, quæro, nunquid feudum ipsum accrescet alteri fratri? Respon. Bald. in l. unica, num. 33. C. quando non pet. part. tenet, quod non accrescet fratri, ex quo apud eum nulla portio feudi reperiebatur. Contrariam tamen opin. tenet idem Bald. in l. 1. post num. 8. vers. 11. queritur, ff. de ver. oblig. & hanc opin. est magis commun. ut attestatur Aret. in l. qui Roma. §. duo fratres, col. pen. vers. pro decisione hujus quest. ff. de verb. oblig. quem refert, & sequitur Ruin. conf. 8. post num. 11. lib. 1. & conf. 11. num. 14. eodem vol. Ego credo Bald. in d. l. unica, bene dixisse, quod scilicet feudum alteri non accrescit: nam in jure accrescendi portio accrescit portioni, non personae, ut dixi in d. §. jus accrescendi. Sed bene verum est, quod frater hoc casu nihilominus succedit in feudo, licet non per jus accrescendi, sed tenore investiturae, & ita procedit secunda opin. Sed quid si frater in divisionibus renunciasset omni juri, &c. nunquid hoc casu, non obstante renunciatione, poterit venire ad feudum, si frater sine liberis decefferit? dicit infra hoc eod. lib. §. renunciatio.

[a] An in successione feudorum locum habeat jus accrescendi. An & quatenus in feudis jus accrescendi locum sibi vindicet, post Clarum nostrum, & ab eo hic relatus, plenissime declarat Ludolphus Schraderus in tract. de feud. p. 1. c. 1. Hermann. Vult. lib. 1. de feud. c. 9. n. 119. & Henric. a Rosenthal. in tract. juris feudali. c. 6. concl. 73. & seq. HARP.

(b) Habeat locum jus accrescendi. Intellige in feudis ab inferiori concessis, in quibus non habet locum jus accrescendi, sicut in concessis a principe superiorem non recognoscens, ut in Rege Francie, c. per venerabilem, qui fil. sint legit. Per quem text. dicit Bald. in l. unica. §. in primo, C. de cad. toll. & in cap. 1. de duobus fratrib. de no. be. investit. quod si feudum concedatur a principe pluribus, uno repudiante, vel sine haredede mortuo, portio sua accrescit socio, vide Guil. Bened. in repet. c. Raynarius, in praesid. n. 147. est. de testibus. GOVEAN.

(c) Prima opin. &c. Et hanc opinionem tenet Alex. in d. conf. 30. n. 8. qui n. 18. dicit, quod quicquid tamen sit, facit in feudis individuus, ut per eum. GIACH.

QUESTIO LXXVIII.

SUMMARI.

EX CLARO.

- 1 Clericus, vel monachus an succedat in feudo,
2 Et an ad hoc ut transeat perpetuo in Ecclesiam.
3 Et quid in feudis majoribus.
4 Et quid si praestatur servitium personale.
5 Et quid in clerico constituto in saecris.

Ex Additionibus.

- 1 Num clerici succedant in feudo.
2 An, & quatenus equites Hierosolymitani ad feudorum successionem admittantur.

Quero, an clericus (a) succedat in feudo? Hanc questio a Doct. satis confuse tractatur, non distinguendo casus, in quibus possit in practica contingere, potest enim esse, quod habens feudum efficiatur monachus, aut clericus, vel quod feudum ipsum ad aliquem jam clericum jure investituræ, vel aliter devolvatur. Et ergo, quod quando vasallus efficitur (b) monachus, aut servitium, quod praestatur pro ipso feudo, est reale, quia scilicet praestatur res, vel pecunia: five etiam est personale, quod tamen potest a clerico honeste praestari per se, vel per idoneum substitutum: & tunc feudum durat, & transit in monasterium, alias autem feudum non durat, sed finitur, & ad dominum directum revertitur, & ingressus a sacramento fidelitatis absolvitur. Et hanc distinctionem tenent communiter Doctores, ut attestatur Salicet. in Authent. ingressi, n. 11. C. de sacros. Eccles. quem refert Allard. dec. 320. num. 2. & 3. & Dec. in c. in praesentia, n. 74. de probato, & Curt. jun. de feud. in 2. par. 3. partis principalis, quest. 10. & Jacob. de feud. in verbo. Et quibusvisque haredibus, nu. 4. Dicit etiam Alex. conf. 10. num. 8. lib. 5. quod ita tenent omnes, quod consilium est duplicatum in consil. 98. lib. 6.

Quæ tamen opin. intelligenda est, ut procedat, non ad hoc, ut feudum ipsum perpetuo remaneat apud monasterium, sed tantum ad hoc, ut monasterium illud habeat durante vita feudatarii, quoad commoditates ipsius feudi. Ita dicit Bald. in c. 1. num. 2. de milit. vasal. qui arma bellica, &c. & in hac opin. non datur contradicitor, ut ait Cypre. dec. 10. n. 10.

Sed haec conclusio mihi nunquam placuit, quod scilicet

C c 4

felicitat feudum transeat in monasterium, si vasallus efficiatur monachus, quia hoc esset distrahere monachos ab instituto suae religionis, quod est servare Deo, & abstinere negotiis, & administrationibus secularibus...

ADDITIONES.

(a) N clericus. Adde, quod clericus prima tonsura est capax bonorum feudalium. Commun. Rol. consil. 23. num. 1. & vide Iulius in collecti. mea...

An clericus. Nota, quod clericus in feudis succedunt in his casibus, in quibus femina feudi sunt capaces, secundum Barbat. in tract. de proff. Card. q. 5. in fin. Joan. Fab. Instit. de leg. part. 1. in fin. idem...

An clericus succedat in feudo. Clericus in feudis regulariter non succedere, explorati est iuris feudalibus: adeo ut etiam feudum quod prius habuerunt, per ingressum religionis amittant, per textum appetitum in tit. 26. §. qui clericus, & tit. 30. de feudis femina, vers. ex hoc illud, lib. 2. f. & similes, quos additit D. Bocerus in tractat. de iure succed. in feud. c. 3. quest. 14. & class. 5. disput. 18. in §. littera 25. edit. 2. ubi non solum hanc communiori Doct. conclusionem esse afferit: verum etiam eandem iussit Dominorum Afessorum Camera Imperialis approbatam, restantur cum Myningero cons. 5. observ. 48. num. 8. Eadem de questione fuisse discutiant Joan. Rudinger. lib. 1. variar. liction. iur. feud. cap. 86. Vultejus lib. 1. de feud. cap. 9. nu. 67. Rosenthal. in tract. juris feud. cap. 7. conclusio. 29. cum seq. de Herlichio ad consil. Elci. p. 3. concl. 39. per tot. Sed quid de militibus, sive equitibus Hierosolymitanis, seu Cruciferis dicendum? Suntne & illi a feudali successione arcenti? Negantium partes sequuntur Franciscus Soubbecc. in Commentar. in usus feudor. p. 12. n. 115. Schraderus in tract. feud. p. 10. num. 98. & seq. alique per eos citati. Ast affirmantibus adducuntur non sine ratione Menoch. lib. 9. de arbit. iud. qu. cas. 231. n. 5. Aldicet. respons. 29. n. 6. vol. 1. Fachin. lib. 7. controvers. iur. cap. 35. D. Bocerus d. tract. de iure succed. in feud. c. 3. quest. 19. 8c Rudingerus d. lib. 1. cap. 87. n. 3. & seq. Quia & illae personae sunt religiose, doctaque dicata, & certo cuiusdam religionis ordini sacro mancipatae, c. quamvis, de decimis, ac proinde neque domino iuramentum fidelitatis, neque fidelitatem obsequii, neque obsequium servitii, pro forma feudorum tradita in lib. 2. f. tit. 5. & duobus seqq. praestare possunt. Si qua tamen consuetudo in contrarium extat, ea omnino observanda est, per notata Hartmanni Pistoris lib. 2. qu. 33. n. 23. Vultejii lib. 1. de feud. c. 9. n. 76. vers. verum valide, pag. 499. & Nelli disp. feud. §. 5. in §. littera A. HARP.

(b) Efficitur Monachus. Hic cadit pulcherrima dubitatio, nunquid Comes factus Episcopus perdat castellum, quod obtinet vigore primogeniturae, ubi castellum feudale est? vide per Cephal. cons. 1. ubi plene ad partes discutit: & quod haud amittat, tenet, contraria diluens. GIACH.

QUAESTIO LXXIX.

SUMMARI A

EX CLARO.

- 1 Collaterales an succedant in feudo.
2 Et quid in feudo novo.
3 An succedant usque in infinitum.
4 Et quid si consequitur sit sacerdoti pro se, & heredibus.

Ex Additionibus.

- 1 Collaterales an, & quatenus feudum succedant.
2 Cur agnati sibi invicem in feudo antiquo succedant, non in feudo novo.
3 Quibus casibus etiam novum feudum ad vasalli defuncti agnatos transeat.

- 4 Natura cuiusque feudi potest pacto investitura immutari.
5 Quisque rei suae legem dicere potest, & quilibet rei suae moderator est, & arbiter.
6 Donatio mortis causa ita potest fieri, ut novo casu ejus sit repetitio.
7 Quod novum est, aliquando habetur pro antiquo.
8 Num pactum istud, in feudum novum censeatur jure patrum feudi, rei veritatem immuet.
9 An agnati succedant usque in infinitum, remissive.

Habes regulam in materia feudorum, quod quandoque sunt descendentes, (a) ipsi in infinitum succedunt. Est text. in c. 1. de success. feud. & haec conclusio est ab omnibus recepta, ut dicit Zaf. de feud. in 8. parte, vers. Secunda conclusio.

Si vero non extant descendentes, tunc admittuntur transversales agnati, progeniti a primo ascendente. Est communis opin. consuetudine firmata, ut attestatur Zaf. in d. 8. parte, vers. Tertia conclusio.

Sed quaero, an simpliciter, & indistincte verum sit, quod (b) collaterales in feudo succedant? Resp. quod est distinguendum, tam respectu qualitatis feudi, quam gradus agnationis. Aut enim loquimur in feudo novo, & non succedunt collaterales, nisi id expresse adum sit. Et ita tenet gloss. in cap. si quis miles, in gloss. unica, consil. feud. Lotb. &c. quae gloss. tenetur per communiter Scribentes, ut dicit Alvarot. in co. cap. si quis miles, n. 2. Et ideo, si duo fratres fuerint investiti de feudo pro se, & filijs, &c. & unus eorum decedat sine liberis, & posteritate filio alterius fratris praedefuncti, portio illius fratris non pertinet ad dictum nepotem supersititem, quia ipsi fratres videtur prospexisse sibi tantum, & unusquisque eorum filijs suis, non autem filijs alterius fratris. Et hanc dicit esse communem conclusionem Curt. sen. cons. 49. nu. 11. Aut vero loquimur in feudo antiquo, & tunc bene procedit conclusio, quod agnati collaterales in feudo succedant.

Difficilis est, an succedant solummodo usque ad sextimum (c) gradum, an etiam usque ad infinitum. Nam in hoc articulo videtur esse text. contrarii, qui in c. 1. §. & quas de his qui feud. dare possunt, expresse videtur probari, quod agnati succedant solummodo usque ad septimum gradum, text. autem in cap. 1. §. 1. de nat. success. feudi, videtur probare, quod succedant etiam in infinitum. Sunt etiam inter Doctores varie opin. Nam Jac. de Bel. in cap. 1. de feud. March. dicit, quod ubi agnati sint descendentes primi investiti, debent in infinitum succedere in ipso feudo, ex beneficio primae investiturae. Et hanc opinionem, quod inter descendentes primi vasalli procedat successio, etiam ultra decimum gradum, dicit esse communiter receptam Did. lib. 3. resol. cap. 5. post nu. 4. vers. Quinto hinc. Quidam autem Doctor antiquus, qui appellatur Joan. Fasoli, tenet contrariam opinionem, quod scilicet non admittantur collaterales ultra septimum gradum ad successionem feudi. Et dicit Bald. in d. cap. 1. nu. 4. de feud. March. quod ita communiter tenetur, quem refert Zaf. in l. certum, post nu. 3. vers. Secundo principaliter, c. unde legi. & Socin. jun. cons. 76. n. 73. lib. 1. Hanc etiam opin. dicit esse communem Mart. Laud. inter cons. feud. Bruni cons. 119. post nu. 8. Paris. cons. 23. n. 262. lib. 1. Mihi autem placet prima opin. quod scilicet succedant usque in infinitum, & secundum illam, si casus contingeret, considerarem, & judicarem. Nam hoc casu non potest proprie dici, quo agatur de successione collateralium, sed de successione ascendentis, delata virtute primae investiturae, & credo, quod ita etiam indistincte observetur, maxime in

feudis regalibus. Et in specie de corona regni Franciae attestatur ita se habere consuetudinem Boer. consil. 10. n. 16. usque ad fin. consil.

Sed hic occurrat pulchra questio, pone, Princeps concedit feudum alicui existenti in sacris, pro se, & heredibus, certum est, quod illud verbum, heredes, quod in materia feudali intelligitur de filijs, sive descendentibus, non potest hoc casu verificari in filijs, quia talis constitutus in sacris, nisi eos suscepisset ante clericatum, non posset habere filios habiles ad successionem feudorum? Nunquid ergo hoc casu censebitur feudum concessum etiam pro agnatis collateralibus ipsius investiti? Respon. quod sic. Ita dicit Bald. in l. 1. §. naturales, post n. 8. si de feudo fuer. contr. quem sequuntur communiter Doctores, ut dicit Curt. jun. de feud. in 3. parte in materia successione descendente, in 1. regula, qu. 17. in fin. Quod nota, quia de facili quis responderet prima facie contrarium.

ADDITIONES.

(a) Descendentes. Adde ut per Bald. in text. allegato, & per Cephal. cons. 133. n. 28. GIACH. [b] Quod collaterales in feudo succedant. Collaterales, seu transversales ordinis agnati, in feudo duntaxat antiquo, non etiam in feudo novo acquirunt succedunt, tit. 11. de success. fratrum, §. si duo defuncti, tit. 14. §. 15. & 26. in princip. 45. 49. & 50. lib. 2. f. tit. 1. §. cum vero, vers. si unus unus, tit. 8. §. ult. tit. 12. & tit. 20. lib. 1. f. Et, post Clarum hic nostrum, aliosque plures, tradit Forlierus lib. 3. de success. ab intestat. cap. 1. n. 3. & D. Bocerus in tract. de iure succed. in feud. cap. 5. quest. 1. Et in tantum agnatus agnato suo defuncto in feudo novum non succedit: ut, licet cum eo communitur, & simul feudum illud acceperit: ad ejus tamen portionem non admittatur, d. tit. 1. §. cum vero, vers. si unus, & tit. 14. §. si duo fratres, lib. 1. f. & tit. 12. in prim. lib. 2. f. sed ejusmodi feudum, ut apertum, ad dominum revertitur, d. tit. 20. lib. 1. f. d. tit. 11. §. si duo vero vers. si enim Titii, d. tit. 14. & d. tit. 26. in prim. lib. 2. f.

Ideo tamen agnati, ex primo acquirente descendentes, sibi invicem in feudo patrum suo antiquum succedunt: quia beneficio dantis, & accipientis pro his quoque primitus acquisite fuit, tit. 14. de feudo Marchia, §. si capitanei, sibi, predicti fratres, vel nepotes per investituram patris, & avi in beneficium succedunt, lib. 1. f. & tit. 23. in quib. caus. feud. amittit. §. ult. lib. 2. f. Ceterum in novum feudum fratris fratris, aut alius agnatus suo agnato idcirco non succedit: ne dominus forte invitus alium, quam quem voluerit, vasallum acquirat, d. tit. 12. in fin. vers. ne forte, lib. 2. f. D. Bocerus d. cap. 5. quest. 1. Enim vero certi t perhilitantur casus, quibus etiam novum feudum ad vasalli defuncti agnatos tranfit. I. est, si pacto investiturae nominationem convenerit, ut frater ad novi feudi fratrem successionem admittatur, & d. tit. 2. §. ult. ibi, nisi hoc fuerit dictum expresse, & d. tit. 20. ibi, nisi per investituram, lib. 1. f. & d. tit. 12. ibi, nisi facta fuerit eo pacto investitura, & d. tit. 11. ibi, nisi facta ipsi, &c. iuncto vers. ult. lib. 2. f. II. Casus est: si frater fratrum, qui simul habitant, feudum novum ex communibus bonis utriusque nomine acquisierit, domino conditionem haud ignorante, d. tit. 20. ibi, qui nisi beneficium de communibus bonis, lib. 1. f. Quod si vero unus ex fratribus feudum quidem novum acquisierit, sed non, & communi pecunia, & demum consensu, i illo mortuo feudum ipsius ad fratrem alterum non pertinet, sed ad dominum revertitur, tamen viro fratre fructus feudi, si simul ipsi fratres habitaverint, communis sint, per textum in d. tit. 12. §. si duo fratres, lib. 2. f. Vultejus lib. 1. de feud. c. 9. n. 146. vers. tertio, si fratres, &c. Ea que de re videantur Henricus a Rosenthal. in tract. juris feud. c. 7. concl. 59. n. 6. & Bocerus d. c. 5. q. 2. III. Casus est si duo fratres feudum aliquid communiter in hostiam domini acquisierint: ut scilicet communibus equis, & armis dominum contra hostem juvent, per textum in d. tit. 20. in fin. lib. 2. f. Quod si vero, simpliciter unus fratrum acquisierit feudum in hoc, ut equis, & armis dominum juvet: licet cum fratre suo equos, & arma illa communia habeat: et tamen sine filijs mortuo alter frater in feudum

ubi ad contrarie opinionis argumenta abunde respon- dit. Eadem & nos retulimus ad d. principium ut. In- fite de heredit. qua ab intest. deser. numer. 276. & seqq. HARR.

(b) *Utrique succedit.* Adde de ista communi per De- cian. in d. c. cum in cunctis, numer. 10. de elec. & dixi in collect. mea commun. opin. in verb. legitimatus, n. 31. GIACH.

(c) *Sed quid, si feudum sit receptum pro se, & filiis legitime natis.* Si feudum vasallo concedatur pro se, & filiis ipsius ex legitimo matrimonio procreatis, vel quod idem est, legitime natis; succedunt etiam filii per subsequens matrimonium legitimi. Ita, ultra Clarum no- strum, & ab eo nominatos hic, tenent Andr. de Ifern. Lau- dens. Preposit. Matth. de Afflict. & alii in d. cap. 1. §. naturales, si de feudo defuncti content. sit int. dom. & agnat. vsf. tit. 26. lib. 2. F. Borcholt. in Comment. in consuet. feudor. c. 7. memb. 2. numer. 51. Schrader. in tractat. feud. part. 7. c. 5. numer. 51. Hartman. Pistor. libr. 2. quest. jur. part. 2. g. 41. Henricus a Rosenthal. in tractat. juris feudat. c. 7. conclus. 18. num. 4. alique complures per eum relati sub lit. E. HARP.

QUÆSTIO LXXXIII.

SUMMARI A.

EX CLARO.

- 1 Extranei heredes an succedant in feudo.
2 Et quid si receptum sit pro se, & heredibus.

EX ADDITIONIBUS.

- 1 An feudum investitura pacto acquisitum alieni tercio ad ejus quoque heredes transeat.
2 Extranei heredes an, & quatenus in feudis succedant, remissive.

1 Q Uæro, an in feudo (a) succedant extranei hæ- redes? Respond. Omne feudum, quod potest alienari sine consensu domini, vel agnatorum, transit ad extraneos heredes: quia de tali feudo idem iudicatur, quod de aliis bonis allodialibus: & ideo si feudum sit novum, ex quo potest libere per vasallum alienari interveniente consensu do- mini, ut dixi supra quest. 41. vers. Et hæc quidem, poterunt etiam in eo cum licentia domini succedere extranei heredes. Si vero sit concessum pro se, & heredibus quibuscunque, tunc poterunt etiam sine licentia domini in eo succedere extranei. Idem- que si sit concessum pro se, & quibus dederit, po- test enim de eo vasallus libere disponere. Si vero feudum sit simpliciter receptum, nulla facta mentio- ne filiorum, neque hæredum, tunc ex providen- tia legis non vocantur ad feudum, nisi filii, & descendentes ipsius investiti, ut dixi supra qu. 9. vers. Sed quid dicendum, & ideo in tali feudo ex- tranei heredes non succedunt. Aut vero feudum est receptum pro se, & filiis, vel pro se, & liberis, vel pro se, & descendentes, & in hoc non est difficultas, quia extraneus hæres ad illud non admittitur. Aut est receptum pro se, & filiis, & heredibus, (b) & idem est dicendum, scilicet, quod extraneus hæres non succedat. Ad hoc enim, ut quis in tali feudo succedat, requiritur, quod in eo utraque qualitas concurrat, ut dixi supra in d. q. 9. vers. Quandoque, & tertio.

2 Sed quid si feudum sit concessum simpliciter pro se, & heredibus, nunquid in tali feudo admittentur extranei heredes? Respond. quod licet in hoc articulo inter Doct. variae fuerint opin. tamen tenendum est, quod extranei heredes in tali feudo non succedant. Et ista est communis opin. ut dicit Bald. in l. etiam, in fine principii, ff. de solut.

matr. quem refert Dec. consil. 175. post numer. 3. versic. Uterius etiam & cons. 395. nu. 8. & Gozad. cons. 9. num. 51. & Soc. jun. cons. 112. numer. 8. lib. 2. & cons. 27. numer. 26. lib. 1. Hanc etiam opin. dicit communiter teneri Cald. cons. 16. lib. in. de verb. signifi. quem refert Gratus cons. 4. num. 32. lib. 1. Et dicit Paris. cons. 2. num. 32. lib. 1. quod ita concludunt communiter omnes, & dicit Soc. jun. cons. 108. mem. 6. lib. 2. quod istud est com- mune dictum. Hanc etiam dicit esse commun. opi. Gozad. cons. 26. numer. 30. & ratio est, quia ver- bum, hæredibus, in materia feudali recipit a lege hanc interpretationem, ut intelligatur solum de de- cendentibus. Ita est communis opin. ut attestatur Rubeus cons. 164. num. 11. Gratus cons. 29. num. 41. lib. 2. Berous qu. 17. num. 3. & dixi supra sæpius.

ADDITIONES.

(a) AN in feudo succedant extranei heredes. Ad- dit hic poterit questio non inutilis: an feudum, cujus successio investitura pacto acquisita est alicui tercio, ad ejus quoque filios, sive heredes transeat? Et breviter respondetur: quod si pactum illud ad certam tertii alicujus personam fuerit directum, puta, vasalli pacifcentis fratrem Cajum, aut vasalli cognatum Julia- num, cum pactum hoc personale sit, tertii istius filii in feudum non succedant, l. idem in duobus, 25. §. 1. & l. si unus, 27. §. pacta, que turpem, 4. vers. ante omnia, ff. de pactis. Et ita sentit D. Collega Bocerus in tractat. de iure feudandi in feudum, c. 2. quest. 4. ubi contraria restitit. Catarum, an & quatenus extranei heredes in feudis succedant, post Clarum nostrum, & alios, uberius tractat Henricus a Rosenthal. in tract. feud. c. 7. concl. 6. HARR.

(b) Filiis, & heredibus. Item quod extranei non veniunt in concessione facta pro se, filiis, & heredibus: commune dicit Alexand. cons. 16. numer. 3. vol. 2. & dixi in collect. mea commun. opin. in verb. extraneus, nu. 3. GIACH.

QUÆSTIO LXXXIV.

SUMMARI A.

EX CLARO.

- 1 Fiscus an succedat in feudo.

EX ADDITIONIBUS.

- 1 An, & quatenus feuda, bonis vasalli publicatis, in Fiscum transeant, remissive.

Q Uæro, an fiscus (a) succedat in feudo, & sic an publicatis (b) bonis vasalli confiscetur etiam feudum? Respond. quod non (c). Ita tenet Bart. in l. si finita, §. si de vestigialib. num. 3. ff. de damno infect. & est communis opin. ut dicit Ro- man. in d. §. si de vestigialib. quem refert Apostil. ad Ang. de malef. in verb. presente Cajo, post numer. 40. Alex. in eo §. si de vestigialib. num. 30. Jacob. de feud. (d) in verbo, Dicitur vasalli et. 1. num. 61. & seqq. Ruin. cons. 23. num. 23. libr. 5. Curt. jun. cons. 4. numer. 20. Rubeus cons. 134. numer. 3. Boer. decis. 374. nu. 9.

Ego vero (e) aliquando dicebam in hoc propo- sito considerari posse tria genera feudorum. Pri- mum est, de quo vasallus non potest libere dispo- nere sine licentia domini, & sine consensu agnato- rum, ejusmodi est feudum antiquum ex pacto, & providentia, & tale feudum, etiam quod vasallus delinquat, & ejus bona fisco applicentur, nunquam venit in confiscatione bonorum, cujuscunque ge- neris

neris si delictum. Nam, ut dixi supra q. 66. mihi semper visum fuit iniquum, & absurdum, quod va- sallus possit delinquendo præjudicare domino, ut agnatis quibus non possit præjudicare alienando, & cum ad hujusmodi feuda non admittatur extra- neus hæres, ut dixi quest. prox. ergo nec fiscus, qui hoc casu habetur loco extranei heredis, quæ consequentia apud me habet nullam difficultatem. Quis autem hoc casu præferatur in ipso feudo, an dominus directus, an autem filii, vel agnati, di- cendum est, quod siquidem delictum est tale, pro- pter quod dominus non possit privare vasallum feu- do, semper præferuntur agnati. Si vero propter il- lud delictum vasallus possit feudo privari, tunc ut scias, quis præferatur, vide quæ dixi sup. in d. q. 66. Secundum autem genus feudorum est, de quo vasallus potest cum consensu domini libere dispo- nere, etiam in extraneum, in præjudicium filio- rum, vel agnatorum, & hujusmodi est quodcunque feudum novum, sub quocunque tenore receptum sit, ut dixi supra qu. 41. vers. Et hæc quidem, & hoc casu teneo, quod si vasallus delinquat, nullo modo feudum confiscetur, sed absolute, & indif- fecte consolidetur utrius cum directo, & sic appli- cetur domino, neque in hoc filii, vel agnati, qui non poterant ad feudum venire, nisi ex persona ipsi- us patris delinquentis, poterunt jus aliquod in feudo ipso prætereundere, sed dominus jure suo, ex quo feudum est novum, erit illis præferendus, prout etiam esset, si vasallus sine consensu domini illud alienasset, ut dixi in d. q. 66. vers. Sed quid si va- sallus, vel aliter esset feudo privandus, ut dixi in ea quest. vers. Et hæc quidem. Aut vero (& hoc est tertium genus feudorum) feudum erat tale, de quo vasallus, tam in præjudicium domini, quam in præ- judicium agnatorum, poterat libere disponere, pu- ta, quia erat concessum pro se, & quibuscunque heredibus, vel pro se, & quibuscunque daret, &c. quæ omnia feuda possunt sine domini licentia in quoscunque etiam extraneos transferri, ut sæpius dixi, & tunc aut fiscus, cui reliqua bona vasalli applicantur, est idem, qui & domini directi, & proculdubio tenendum est, quod etiam in feudum una cum reliquis bonis vasalli illi applicatur; Aut vero est alius fiscus diversus a fisco domini directi, & tunc aut delictum, pro quo bona vasalli confis- cantur, est tale, propter quod dominus potest va- sallum feudo privare, & hoc casu dominus directus præferatur, & feudum illi applicatur. Aut non erat tale, propter quod possit feudo privari, & tunc præferatur alius fiscus, qui tanquam hæres extraneus, ita in feudo sicut in aliis bonis vasalli delinquentis succedere potest. Et licet hæc prima facie videatur nova distinctio, tamen si recte ponderentur rationes, & auctoritates Doctorum in hac materia scriben- tium, reperies, quod ista est mera veritas.

ADDITIONES.

(a) Succedat in feudo. Adde, quod nec etiam com- moditates feudi, quæ saltem transeunt etiam ad extraneos heredes, fiscus consequi, aut habere potest, prout est communis opin. ut attestatur Burlat. cons. 43. nu. 16. GIACH.

An fiscus succedat in feudo. An & quatenus feuda, bonis vasalli publicatis, in fisco transeant, post Clarum hoc loco nostrum, & ab eo recitatos, alioque fere sexcentos, plenissime declarant Henricus a Rosen- th. in tract. juris feudat. c. 11. conclus. 11. & seqq. HARR.

(b) Publicatis. An, & quando bonis vasalli pub- licatis bona feudalia comprehendantur in bonorum confiscatione? vide per Boss. tit. de bono publico, nu. 53. GIACH.

(c) Resp. quod non. Nec etiam commoditates feudi, quæ non transeunt ad extraneos heredes, fiscus con- sequitur. Jul. Clar. Sentent. Pract. Civil. Tom. I.

sequi non potest, secundum Burl. cons. 43. nu. 16. lib. 1. GOVEAN. (d) Jacob. de feud. Adde, ut per eund. in suis ques- tibus feudat. q. 28. n. 36. GIACH. (e) Ego vero. Tu vide per Cravet. in cons. 128. col. 5. circa secundum. GIACH.

QUÆSTIO LXXXV.

SUMMARI A.

EX CLARO.

- 1 Fideicommissarius an succedat in feudo.
2 Et quid in feudo hereditario.
3 Et quid si fideicommissarius sit ex vocatis in investi- tura.

EX ADDITIONIBUS.

- 1 Num, & quando feudum in fideicommissum veniat, remissive.

Q Uæro, nunquid fideicommissarius (a) succe- dat in feudo, & sic an feudum veniat in resti- tutione fideicommissi? Potest autem casus in facto proponi, puta, quia vasallus habens plures filios rogaverit unum ex eis, vel plures, ut partem suam restituant uni ex ipsius filijs, vel alicui extraneo, vel agnato, an talis gravatus fideicommissio teneatur restituere etiam partem suam feudi, illi, cui reli- quum hereditatis gravatus est restituere? Respond. quod regulariter feudum non venit in restitutione fideicommissi. Ita tenet Bart. in l. si patroni, in prin. nu. 3. ff. ad Trebell. & ita communiter Doct. ut dicit Rip. in l. ex facto, §. si quis ita, nu. 17. ff. ad Trebell. & est communis opin. ut dicit Curt. jun. cons. 171. nu. 10. Et dicit Jat. in prælod. feud. num. 46. quod ita communiter concluditur.

Scias tamen in primis, quod hæc conclusio intel- ligenda est, ut procedat in feudo ex pacto, & providentia; secus autem in hereditario. Nam il- lud transit etiam in fideicommissarium: & ita so- let communiter distingui, ut ait Curt. jun. de feud. in 4. part. in materia alienationis feudi. quest. 30. vers. Secunda decidi potest, quem refert Paris. cons. 2. nu. 43. lib. 1. & cons. 3. nu. 27. cod. volum. Sed hoc intelligo in feudo simpliciter, & absolute hereditario, quod (ut sæpius dixi) transit in extraneos heredes, & potest libere alienari. Secus autem in hereditario mixto. Et ita in proposito attestatur etiam magis communem opin. Soc. jun. cons. 82. nu. 22. lib. 1.

Item scias, quod conclusio non habet locum, quando fideicommissarius esset ex comprehensis in investitura, & sic esset habilis ad succedendum ex tenore ipsius investiture, nam eo casu feudum venit in restitutione fideicommissi, & ista limita- tio videtur communiter approbata, ut dicit Socin. jun. in d. consil. 72. num. 6. lib. 1. Quam tamen non ego credo veram, nisi quatenus ageretur de præjudicio domini, cujus non interest, apud quem ex vocatis sit feudum, sed si fideicommissarius esset ex remotioribus agnatis, non video, cur non pos- set proximior agnatus talem restitutionem impedi- re. Propterea judicio meo hæc questio potest ita diffiniri, ut dicamus, quod in casibus, in quibus vasallus potest de feudo testari, in illis potest et- tiam de feudo facere fideicommissum. Quando autem possit testari, dixi supra quest. 40.